

професійно-психологічної підготовки діяльності особистості поліцейського в частині навчання поліцейських прийомам і методам психологічного забезпечення особистої безпеки в ризиконебезпечних та екстремальних ситуаціях; навикам психологічної готовності припиняти протиправні дії; навичок фасилітації [1, с. 247].

Отже, професійна деформація працівників поліції - це негативні зміни у морально-психологічних рисах характеру поліцейських, їх службових та позаслужбових відносинах, у колективі, з керівництвом та оточуючими, які перебувають під впливом їх професійної діяльності.

Ірина Дрок

*кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник
навчально-наукової лабораторії
з дослідження проблем превентивної
діяльності факультету підготовки
фахівців для підрозділів превентивної
діяльності Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ*

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В ПОДОЛАННІ ТЕКТОНІЧНИХ ЗАГРОЗ

В контексті подій, які відбувалися в Україні впродовж 2022 року, обрана тема дослідження може здаватися не такою актуальною, проте вона заслуговує на увагу з огляду на наслідки, яких зазнає людство та перспективні загрози для України безпосередньо.

Тектонічні загрози пов'язані з процесами, які відбуваються в надрах землі. До них належать землетруси, виверження вулканів. 2023 рік розпочався з серії масштабних землетрусів у Туреччині. Від потужних землетрусів у Туреччині загинули 48 448 людей, серед них 6,7 тисячі — іноземці [1].

Цей район Туреччини є надзвичайно схильним до землетрусів — він знаходиться на перетині трьох тектонічних плит, що становлять земну кору: Анатолійської, Аравійської та Африканської плит. Аравійська плита рухається на північ, внаслідок чого Анатолійська плита відтискається на захід. Рух тектонічних плит створює тиск на зони розломів на їх межах, а раптовий викид цього тиску стає причиною землетрусу та струсу землі.

Україна належить до того самого сейсмоактивного поясу, де виникли землетруси в Туреччині. Тому в Україні можуть відбутися в майбутньому сильні землетруси, зокрема в Києві та Кримському півострові.

З огляду на це, вважаємо актуальним напрямок діяльності державних органів, за якого застосовуються заходи щодо Попередження настання тектонічних загроз та мінімізації наслідків настання тектонічних загроз у майбутньому. Органи Національної поліції відіграють не останню роль у даному напрямку, а мають бути активно залученими, адже попередити настання небезпеки краще, ніж долати її негативні наслідки.

Враховуючи сказане, пропонуємо відповідальним підрозділам Національної поліції вже зараз реалізовувати наступні заходи з метою подолання тектонічних загроз у майбутньому.

По-перше, на державному рівні має бути запроваджений постійний моніторинг сейсмічної активності на території України, адже попереджений – значить озброєний. Мобільні групи сейсмологів мають діяти у всіх регіонах України, а інформація – регулярно передаватися вищим органам державної влади для узагальнення та прийняття управлінських рішень. Такі заходи важливі для контролю сейсмічної ситуації в Україні та вчасного застосування заходів протидії загрозам такого виду та мінімізації наслідків.

По-друге, пріоритетом вже сьогодні має стати розробка мобільних додатків для інформування населення про тектонічні загрози, на кшталт популярних сьогодні мобільних додатків «Сирена» та подібних. Як показала практика, такі мобільні додатки є оперативним засобом інформування населення про наявні загрози безпеці, що сприяє мінімізації людських жертв.

По-третє, по всій території України з урахуванням перспектив сейсмічної активності вбачається за доцільне розробити план евакуації населення з території, на якій можливі тектонічні загрози. Такі плани мають бути розроблені вже зараз, оскільки за їх відсутності у випадку ускладнення обстановки можливими наслідками можуть стати хаос та прийняття несвідомих рішень. У разі наявності планів з чітким розподілом завдань та виконавців між державними органами та іншими суб'єктами протидії тектонічним загрозам усі суб'єкти діятимуть за встановленими алгоритмами, що призведе до чітких дій та взаємодії. Продумані евакуаційні заходи виключатимуть створення нештатних ситуацій та сприятимуть оперативній евакуації населення.

По-четверте, розробка та відпрацювання плану дій для комунальних служб та силових структур та громадян у випадку настання тектонічних загроз. Налагоджена співпраця та чітка взаємодія комунальних служб та силових структур під час подолання тектонічних загроз сприятиме ефективному виконанню поставлених завдань та мінімізації людських та матеріальних жертв. Це може бути забезпечено лише наявністю чітких планів на випадок виникнення тектонічних загроз. Спільні навчання, розуміння своїх дій, тісний інформаційний зв'язок – запорука стабільного результату держави у подоланні тектонічних загроз. Також пропонуємо використовувати досвід зарубіжних держав, наприклад, Туреччини, для більш ефективного відпрацювання відповідних планів.

По-п'яте, інформування населення про дії у випадку настання тектонічної загрози має відбуватися вже сьогодні. Проінформований – значить підготовлений. Навчання поведінці у випадку настання тектонічної загрози має відбуватися у навчальних закладах, у засобах масової інформації, через проведення курсів, тренінгів, лекцій, презентацій. Подібна інформація має включатися до програм навчання цивільній обороні, адже складає невід'ємну частину безпеки суспільства. Незнання алгоритмів дій в ситуація, які ускладнені тектонічними загрозами, може призвести до загибелі людини. І навпаки, якщо знати, як діяти в ускладненій обстановці, наприклад, поведінка під завалами, то можна протриматися навіть декілька діб, тобто вижити, мінімізувати втрати для здоров'я, тощо.

Узагальнюючи, можемо підкреслити важливість комплексного підходу до подолання наявних загроз безпеці держави, а також важливість прогнозування та планування діяльності державних органів під час управління ними, тобто наголошуємо на важливості завчасної підготовки до подолання тектонічних загроз безпеці держави.

1. Через землетруси в Туреччині загинули 48 448 людей. URL: <https://suspilne.media/412362-cerez-zemletrusi-v-tureccini-zagинуli-48-448-ludej/>

Дмитро Дронік
*викладач кафедри правоохоронної
діяльності та поліцейстики
факультету №1 Криворізького
навчально-наукового інституту
Донецького державного
університету внутрішніх справ*

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Характеризуючи адміністративно-запобіжні заходи в адміністративній діяльності патрульної поліції, варто зауважити, що їх застосування не завжди обумовлено наявністю вчиненого правопорушення, зазвичай «вони використовуються для запобігання правопорушенням, їх виявлення, а також для підтримання правопорядку за надзвичайних обставин, оскільки загроза суспільним і особистим інтересам, заподіяння їм шкоди можуть виникнути не тільки внаслідок вчинення правопорушення, а й в результаті стихійного лиха, дій душевнохворих чи малолітніх тощо» [1, с. 277]. Водночас зазначені заходи є різновидом адміністративного примусу, оскільки їх застосування працівником патрульної поліції не залежить від волі і бажання особи, щодо